

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 32P/12/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118201766
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Šulek
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2018:2118201766.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava v konaní pred sudcom JUDr. Jozefom Šulekom, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: D. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa rodičov matky: U. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX W. nad S. XXX, a otca P. L., nar. XX.XX.XXXX, v súčasnosti v R. Leopoldov, o návrhu matky na zvýšenie výživného na mal. dcéru, takto

rozhodol:

I. M e n í rozsudok Okresného súdu Trnava 11P/9/2015-51 zo dňa 05.05.2015 v časti určenia výživného na mal. D. L., nar. XX.XX.XXXX tak, že výživné otca zvyšuje zo sumy 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa mesačne na sumu 90,- eur mesačne s účinnosťou od 21.02.2018, ktoré je povinný platiť do 20. dňa každého kalendárneho mesiaca dopredu k rukám matky.

II. Zročné výživné za obdobie od 21.02.2018 do 30.04.2018 v sume 143,27 eur súd povoľuje otcovi splácať v splátkach po 10,- eur mesačne spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku pod stratou výhody splátok v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným súdu 21.02.2018 sa matka maloletej D. L., nar. XX.XX.XXXX, domáhala určenia výšenia výživného na maloletú dcéru, a to na sumu 130,- eur mesačne. Návrh odôvodnila tým, že maloletá dcéra sa narodila v manželskom zväzku s otcom maloletej. V roku 2015 sa s otcom dieťaťa rozviedla, pričom maloleté dieťa bolo zverené do jej starostlivosti. Otec bol zaviazaný platiť výživné vo výške 27,12 eur. Od posledného určenia výživného náklady na maloletú podstatne vzrástli, nakoľko maloletá je žiačkou 9 ročníka, a teda zvýšili sa náklady na štúdium a učebné pomôcky. Maloletá je reprezentantkou v stolnom tenise, s čím sú spojené zvýšené výdavky. Mesačné výdavky na cestovné do školy a na tréningy je v sume 50,- eur mesačne, výdavky na súaže 80,- eur mesačne. Z dôvodu rastu sa zvýšili výdavky aj na ošatenie a hygienické potreby, a to na sumu 60,- eur mesačne. Maloletá má mobil s paušálom 29,90 eur. Matka je v súčasnosti zamestnaná ako vykladačka tovaru v Billa s.r.o., s čistým platom 420,- eur.

2. Otec sa k návrhu vyjadril podaním doručeným súdu dňa 13.03.2018, kde uviedol, že sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, jeho zárobková činnosť v hrubom je 180,- eur, čo nie je dostatočná suma na to, aby vyhovel matke maloletej. Otec ďalej uviedol, že je poberateľom invalidného dôchodku vo výške 240,- eur mesačne, z ktorých si 120,- eur berie ústav. Uviedol, že mu zostáva celkovo suma približne 50,- eur mesačne. Súhlasil s rozhodnutím v neprítomnosti a s určením výživného vo výške 50,- eur.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky, oboznámením listinných dôkazov, a to či už predložených stranami, alebo obsahom pripojených spisov, vyjadrením kolízneho opatrovníka, pričom rozhodol podľa nasledovných ustanovení zákona:

4. Procesný opatrovník maloletej súhlasil so zvýšením výživného, nakoľko má za to, že to je v záujme maloletého dieťaťa.

6. Súd vec posúdil podľa nasledovných ustanovení právnych predpisov.

7. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

8 Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

9. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

10. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

11. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

12. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

13. Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine, rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima. 14)

14. Podľa ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Podľa ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

16. Z obsahu pripojených spisov 11P/9/2015 a 8P 45/2014 plynie, že matka bola v čase ostatného rozhodnutia práceneschopná s príjmom do 06/2014 v sume 350,- eur mesačne, s príjmom v čase vydania rozhodnutia vo výške 300,- eur mesačne v čistom, otec s invalidným dôchodkom v sume 235,- eur, pričom v danej dobe v rámci pobytu v ÚVTOS pracoval. Obidvaja rodičia mali ďalšiu vyživovaciu povinnosť k staršej maloletej dcére P. L.. Otec aj matka boli povinní platiť staršej dcére 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa.

17. Matka na pojednávaní špecifikovala výdavky na maloletú dcéru: na stravu cca 100 eur, oblečenie cca 50-60 eur, výdavky na školu - cestovné 30 eur (škola Boleráz), vreckové na ping pong a s týmto spojené výdavky vo výške 30 eur na jeden víkend. Hygienické potreby a drogeriu 40-50 eur, mes. na školské pomôcky je cca 20,-eur, suma za výlety je podľa toho kam idú 10 eur, platím jej telefón, keďže cestuje, založila som jej paušál 29,90 eur. Svoje výdavky matka špecifikovala na strava cca 100 eur, oblečenie 20-30 eur mes., doprava do práce 100 eur, hygienické, kozmetika 30-40 eur, pričom bývanie platí priateľ. Predtým bývali u rodičov, od nedele bývajú sami. Matka nevlasťní

žiadne motorové vozidlo, príjem je 400 eur, nakoľko jej strhajú exekúcie. Iný príjem nemá okrem toho ktorý uviedla, mám len rodinné prídavky na dcéru. V ostatnom jej pomáhali rodičia doteraz. Staršia dcéra Miroslava je podľa matky samostatná, má deti založenú rodinu a v súčasnosti už k nej nemá vyživovaciu povinnosť.

18 Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že sú splnené podmienky na zmenu rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. Okresného súdu Trnava 11P/9/2015-51 zo dňa 05.05.2015, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 02.06.2015, ktorým bola maloletá zverená do starostlivosti matky a otec bol zaviazaný na platenie výživného vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa mesačne. Na strane maloletej došlo k zvýšeným výdavkov súvisiacich s jej prirodzeným vývojom a rastom, školskou dochádzkou ako aj s nevyhnutnou zdravotnou starostlivosťou, na strane matky došlo k zmene pomerov v oblasti príjmov a otca a matky došlo k zmene osobných pomerov, kde im obom zanikla vyživovacia povinnosť k teraz už plnoletej dcére.

19. Pri určovaní novej výšky výživného súd prihliadol na:

a/ odôvodnené potreby maloletého dieťaťa:

Maloletá je žiačkou deviateho ročníka, pripravuje sa na strednú školu, pričom od poslednej úpravy v roku 2014/2015 prešlo prakticky 3,5 roka, kedy sa podstatne zvýšili výdavky na maloletú z dôvodu jej fyzického rastu, ako aj psychologického dospelovania. Matka špecifikovala súčasné výdavky na dcéru na sumu viac ako 250,- eur (strava vrátane školy 100,- eur, oblečenie 50,- eur, ďalšie potreby - škola, pingpong, hygienické potreby 50,- eur, cestovné do školy a na ping pong 30,- eur (súd uznal uvedenú sumu, nakoľko maloletá má zľavu na tarifu), telefón v sume 10 eur (súd uznal uvedenú sumu za primeranú veku a potrebám dieťaťa), iné výdavky na zdravotnú starostlivosť atď. v sume 10,- eur, celkom suma 250,- eur. Súd súčasne konštatuje, že v uvedených výdavkoch nie sú zarátané výdavky na bytovú potrebu, ktorú matka zabezpečuje dcére bez súčinnosti otca.

Súd vyhodnotil výdavky vo výške 250,- eur mesačne ako maximálne vynakladané pre potreby maloletej dcéry. Súd konštatuje, že je potrebné si uvedomiť, že vyčíslené náklady sú vyššie (aj keď súd neuznal matke dieťaťa všetky výdavky tak ako tvrdila, resp. preukazovala), ale primerane ohľadom potrieb dieťaťa tak, ako sú súdu známe z jeho praxe. Preto pri určovaní výživného bola najdôležitejším faktorom skutočnosť, v akej výške sa otec na výdavkoch dieťaťa môže podieľať. Ďalej bude úlohou matky, aby priznanému výživnému prispôsobila potreby dieťaťa.

b/ schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca:

Otec je vo výkone trestu odňatia slobody ÚVTOS, kde poberá príjem vo výške 180,- eur, súčasne poberá invalidný dôchodok vo výške 240,- eur, má výdavky spojené s pobytom vo výkone trestu odňatia slobody. Pri otcovi nastala zásadná zmena pomerov v tom, že už nie je povinný platiť výživné staršej dcére, ktorá je osamostatnená a má dve maloleté deti.

c) schopnosti, možnosti a majetkové pomery matky, matke príjem podľa výsledku lustrácie v sociálnej poisťovni narástol, a to až na sumu 546,- eur priemerne v čistom (viď lustrácia v Sociálnej poisťovni). Súd konštatuje, že matka uvádzala nižší príjem z dôvodu exekúcie, avšak pre účely rozhodnutia súdu je podstatný celkový príjem, a preto na exekúcie neprihliadol.

d/ porovnanie schopností, možností a majetkových pomerov rodičov, osobná starostlivosť o maloleté dieťa a zabezpečovanie jeho bytových potrieb:

Matka je zamestnaná s priemerným čistým príjmom 546,- € (prepočítané podľa č.l.20-21), poberá rodinné prídavky vo výške 23,52 eur, zabezpečuje všetku starostlivosť o maloletú dcéru, ako aj jej bytovú potrebu.

Vzhľadom na okolnosti uvedené vyššie súd má za to, že je možné od otca spravodlivo požadovať, aby výživné v rozsahu 90,- eur platil on, keďže mu zanikla vyživovacia povinnosť k staršej dcére, ktorá sama už má dve maloleté deti. Súd konštatuje, že otec bude hradiť len 36% výdavkov, pričom zvyšok bude znášať matka, čo na druhú stranu je vyvážené rastom jej príjmu. Súčasne matka vynakladá vzhľadom na svoj príjem na maloletú dcéru pomerne vysoké výdavky, čo však je jej rozhodnutím. Na druhej strane aj keby súd znížil oprávnenú sumu výdavkov, tak tieto by podľa jeho názoru dosiahli sumu 180,- eur mesačne, a z takto stanovenej sumy je otec povinný platiť polovicu. Súd súčasne nahliadal na okolnosti, ktoré otec označil ako dôvody na zníženie vyživovacej povinnosti nasledovne. Každý si má počínať tak, t.j. dodržiavať zákony, aby sa nestalo to, čo otcovi, že musel nastúpiť do výkonu trestu odňatia slobody, Ak sa tak stane, je to však problém otca, ktorý nemôže prenášať na maloleté dieťa v tom smere, že bude žiadať nižšie výživné. Do väzenia sa dostal otec z dôvodu svojho postoja k životu a plneniu si povinností,

príčom maloleté dieťa s tým nič nemá, a preto nemôže niesť zodpovednosť a následky za činy otca, ktoré u neho spôsobili to, že je vo výkone trestu odňatia slobody. Otec ak by nebol vo výkone trestu odňatia slobody, mohol by vykonávať prácu, ktorej je v Trnavskom kraji dostatok, pričom v súčasnosti je verejne známe, že je akútny nedostatok pracovníkov v mnohých profesiách, pričom priebežne od roku 2013 výrazne stúpili aj platy pracovníkov. Otec na počínanie otca nahliadal ako na subjektívne sebou zavinený stav, ktorý nie je dôvodom na zníženie výživného. Súd uvádza, že je v poriadku, že si otec chce plniť svoje záväzky voči ústavu, avšak jeho vyživovacia povinnosť voči maloletej dcére má prednosť, pred všetkými ostatnými záväzkami, a to najmä tými, ktoré si na seba zobral (resp. ich vyvolal) svojou nezodpovednosťou. Súd vychádzal z toho, že aj pri zohľadnení invalidity otca, tento keďže pracuje vo výkone trestu odňatia slobody, pracoval by aj mimo neho, a teda by reálne dosahoval príjem vo výške ako v súčasnosti vo výkone trestu t.j. sume 200,- eur, a nie nižšej. Súd uvádza, že otec by podľa názoru súdu uvedenú sumu dosiahol v čistom, a teda jeho príjem by bol vo výške 440,- eur mesačne a jeho vyživovacia povinnosť by predstavovala len 20,45% jeho čistého mesačného príjmu, čo je v súlade s rozhodovacou praxou súdov. Vzhľadom na uvedené súd, rozhodol tak, že otca zaviazal platiť výživné vo výške 90,- eur mesačne. Súd priznal zvýšené výživné odo dňa podania návrhu tj. 21.02.2018, pričom nedoplatok bol vypočítaný ako rozdiel sumy 27,32 eur - v súčasnosti platné minimálne výživné a sumy 90,- eur, čo predstavuje sumu 62,68 eur za mesiac marec, sumu 62,68 eur za mesiac apríl a sumu 17,91 eur za mesiac február (spolu nedoplatok vo výške 143,27 eur).

19. Podľa § 232 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z.z., lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

20. Podľa § 232 ods. 4 zákona č. 160/2015 Z.z., ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

21. Súd umožnil otcovi splácať nedoplatok v mesačných splátkach po 10,- eur spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky. Súd otcovi pripomína, že rozhodnutie o výživnom je predbežne vykonateľné.

22. Vzhľadom na skutočnosť, že návrhu matky bolo vyhovené len v časti, súd vo zvyšku jej nárok na zvýšenie výživného zamietol.

23. O náhrade trov konania súd nerozhodoval, nakoľko nebol podaný návrh na rozhodnutie o nich.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Podanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolať možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučný poriadok, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie (§ 38 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z.). Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP).